

Titu

Tituhu ma, Paru te te īrob'ui'érézé

Ībaihâ wasu'uzé

Ā ībaihâ hā Paru hā aibâ īprédupté ma, ma tō rob'ui'éré, Titu na īisisi ma. Ta hā Paruhu siwadi uptabi, duré 'Re īhâimana u'âsi mono ma romhuri na īpawapto'wa (Darasiza. 2.1-3). Titu hā zudezu õ di. Ta hā deredu na īwaptérē. Tereta na rob're za'iti nhisi āma, ma tō Zesusihi zazei'wa norī hā 're hâimana za'ra. Tame ma tō Paru hā Titu hā tirē, 'Re īhâimana u'âsi mono ma romhuri hā te te 'manharî da. Ā ībaihâ na ma tō tâma rob'ui'éré, Tereta āma hā te te 're da'ab'madâ'â wē mono da, duré 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe norī hā te te 're apisutu mono da, īsazei'wa norī 'madâ'â'wa da hā.

Paru hā wama zama, ma duré waihu'u za'ra, āne: Ni'wam norī hā si'uihâ na tinhiptete na tiwasété wi hā 're wairébê waihu'u mono õ di. Tazahā 'Re īhâimana u'âsi mono hā wama īsōprub za'ra zém na si wanho'reptuzé hā Cristuhu dâ'âzém na si.

1 ¹ Wa hā Paru, 'Re īhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, duré Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa 're īmorî, wa āma aimarob'ui'éré. Zezu Cristu hā ma tō īpisutu, te te datême īzatôrî da, 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe norī u, te tâma 're apawapto mono da, Wanhib'apito umnhasi sina 're hâimana za'ra mono da, duré Wanhib'apito āma tō sena rowasu'u wē na te 're apawapto mono da, āma 're nomro wē mono da. Taha da, ma tō datême īzatō. ² 'Re īhâimana u'âsi mono hā sadawa nhipeze õ di. Marī te te apoto mono õ ré, ma tō tizazei'wa norī āma sima roti siro, rowē īsi'utôrî'õ āma ī'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da. Taha zô si, wa wasina 're wanhimipari u'âsi za'ra. ³ Tawamhā bâdâ ma tō oto īwa waptârâ, te te dama īwaihu'uzéb da hā, āhā wasu'u hā. Taha wa, ma tō we īma tisô, tinhimiroti hā, īsadawa para te dama 're sadawa wasu'u mono da, 'Re īhâimana u'âsi mono hā Wa'anho'reptui'wa hā.

4 Titu, taha wa, wa āma aimarob'ui'éré. Te īaipawaptobzéb zarina, wasiré Wanhib'apito zazei'wa 're aimorî wa, ī'ra na wa asisi, asawi te.

Wamama ma, wa ai'âma 're īmreme u'âsi, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zesusihi ma zama, īsimizawizé hā ai'âma 're hâimana u'âsi mono da, rowē u'âsi, āma 're aimorî da.

**Cereta na rob'ré za'iti nhisi ãma, Titu te te 're ïdapawapto
mono zé wasu'u**

5 Titu, Cereta na rob'ré za'iti nhisi ãma wa tô airẽ, tame asãmra da a'â. E marĩ da. Romhuri hã ūwaibaba dama hiri da. Duré ïprédum norĩ hã 're apisutu mono da, 'ri nho'õmo mono bâ ïsazei'wa norĩ te te 're 'madâ'â za'ra mono da. Tawamhã te aima ïrotizéb zarina si, te za oto 're ūapisutu mo. **6** ãne wa tô aima roti, ta norĩ ãma. Wẽ na 're ïnomro mono norĩ si te za 're ūapisutu mo, da'madâ'â'wa da. Wẽ na 're nomro mono wa, ïwaséde hã da te ãma 're ãsa'ra mono õ norĩ si, te za 're ūapisutu mo. Timro uptabi si te te 're ïmadâ'â za'ra mono norĩ si, te za 're ūapisutu mo, da'madâ'â'wa da hã. ïra norĩ hã tô sena ïsazei'wa 're ïnomro mono norĩ mama si, te za 're ūapisutu mo. ïra norĩ hã po're õ wamhã, duré te te 're rowasutu za'ra mono wamhã, te za ïwasu'u na da te ãma 're ropé. Tawamhã ta norĩ mama hã 're apisutu mono õ di za, da'madâ'â'wa da hã.

7 Da'madâ'â'wa norĩ hã te za dama 're hâimana wẽ za'ra, 're nomro wasété mono wa, da te dasiwi 're wẽ'õ tô za'ra mono da. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te 're da'madâ'â za'ra mono wa, dama 're hâimana wẽ za'ra mono di za. ãne te za 're nomro, da'madâ'â'wa norĩ hã. Dama pire wẽ te, 'râwi sina 're wata za'ra mono õ di za. Duré hâimana nhiti'ru na 're hâimana za'ra mono õ di za. Duré âzézei'wa na 're nomro mono õ di za. Duré sahi wa, te te 're dahâ za'ra mono õ di za. Duré sadawa nhipesé na te te dama 're rob'râmi za'ra mono õ di za. **8** Te za duré te te 're da'mazasi su'u za'ra. Duré 're nomro wẽ mono da si, te za te te sina 're rosa'rata za'ra. Duré hâimana prédum na, te za 're hâimana za'ra. Te za duré dama 're hâimana wẽ za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma si te za 're nomro wẽ. Duré tihâiba na te za sina 're siptete za'ra, 're nomro wẽ mono da. **9** Wanhib'apito wasu'u wẽ, te dama 're ïwasu'u mono hã tô sena. Taha wa, te za da'madâ'â'wa norĩ hã ïwasu'u wẽ hã te te 're 'madâ'â pese za'ra, ūwaibaba si te te dama ãma 're roti za'ra mono da, rowẽ na si Wanhib'apito ãma 're danomro mono da, duré 're siwaihu'u za'ra mono da, tinhimiroti na te te 're ūupa za'ra mono norĩ hã.

10 ãhâna te aibâ norĩ hã ahâ na 're hâimana za'ra, ïsazei'wa nherẽ, Wanhib'apito nhimiroti na te te 're ūwawapari za'ra mono õ norĩ hã. Ta norĩ nhimirowasu'u hã dama ūwaibaba õ di. Tizadawa nhipesé na te ta norĩ hã te te dama 're rob'râmi za'ra. ãne te 're dahâimana za'ra da'ahâ na, zudezu na 're ïdapoto za'ra mono hã. **11** Taha wa, te za ta norĩ wi 're ūazawi mo, aimawi na ïsazei'wa norĩ ma te te 're rowasu'u za'ra mono tô da. E marĩ wa. Ta norĩ nhimirowasu'u zarina, ma tô ni'wam norĩ hã 're sipa za'ra, roti tô senai'õ niwî, damama siré 're ïdahâimana za'ra mono norĩ hã.

Aimawi rowasu'u'wa norī hā rob'uiprazé hā da te tāma 're sōmri za'ra mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra, rowahutu wa'rāmi. **12** Cereta nnihudu hā tō sena na ma tō tisiré norī hāimanazém na rowasu'u. Āne te tinha, romhâ ré dapo're pu'u'wa hā: "Cereta nnihudu norī hā sadawa nhipe se na te 're nomro. Abaze zahi ne, te duré 're nomro, sahi u'āsi. Wa'a za'ra nherē, te tisa zō si 're sōpré." Āne te dawasu'u, romhâ ré dapo're pu'u'wa hā. **13** Ōsimirowasu'u hā tō sena. Taha wa, aimreme pire na te za ūsazei'wa norī ma 're ūaroti mo, Wanhib'apito nhimiroti si te te 're sazei pese za'ra mono da, rowē na āma 're hāimana za'ra mono da. **14** Zudezu norī nhimirob'rāzarōtō 'rada hā tō senai ū wa, te te 're wapari za'ra mono ū di za, ūsazei'wa norī hā. Duré Wanhib'apito āma tō sena roti hā te te siwi 're ūwē'ō za'ra mono norī nhimiroti hā te te 're wapari za'ra mono ū di za. **15** Danhimirosa'rata wē u'āsi 're danomro mono wamhā, uburé marī ūwē na 'rāwi āma 're dasiwasétē za'ra mono ū di za. Tane nherē, danhimirosa'rata wasétē u'āsi 're danomro mono wamhā, marī wē nherē, da te āma 're rosa'rata wasétē za'ra mono wamhā, te za 'rāwi āma 're dasiwasétē za'ra, ūsazei'wa norī hā. Tane nherē, dawasétē na 'rāwi 're dasiwalihu'u za'ra mono āna, te za 're dahāimana za'ra. **16** Ta norī hā te 're siwasu'u za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono te te ūwaihu'u za'ra na. Tane nherē, 're nomro wasétē mono wa, tō senai ū di, 're ūsisiwasu'u za'ra mono zé hā. Te te 're ūda'ruiwapari za'ra mono zép si, te tāma 're hāimana za'ra. Duré po're'ō u'āsi te 're nomro. Marī ūwē hā te te 're 'manharī waihu'u za'ra mono ū di, ta norī hā.

Rowasu'u uwaibaba na si rowasu'u

2 **1** Titu, rowasu'u uwaibaba si te za ūsazei'wa norī ma 're ūrowahutu mo, āma 're nomro wē mono da. **2** Aibâ ūhi norī ma, te za 're ūaroti mo, hāimana préдум na 're hāimana za'ra mono da, tiwasétē wi sina 're siptete za'ra mono sina, 're hāimana za'ra mono da. Wanhib'apito nhimiroti si te za duré te te 're sazei pese za'ra, ta hā tō sena wa. Te za duré te te 're dazawi pese za'ra. Marī hā sada 're hāimana za'ra mono nherē, Wanhib'apito āma si te za 're hāimana u'āsi za'ra. **3-4** Pi'ō ūhi norī ma zama, te za duré 're ūaroti mo, hāimana wē uptabi na 're hāimana za'ra mono da. Te te 're dawasu'u wasétē za'ra mono ū di za, dama. Ūzézei'wa 're hāimana za'ra mono ū di za. Roti wē na si te za ūra ré norī hā te te 're pawaptob za'ra, timro hā duré ūra norī zama te te 're sawi pese za'ra mono da. **5** Te za sina 're siptete za'ra, 're nomro wē mono da, ūra ré norī hā. 'Ri 're, romhuri wē 'wa te za 're hāimana za'ra. Duré timro mreme te za te te 're 'madâ'â pese za'ra. Tawamhā da te tāma 're nhari wasétē za'ra mono ū di za, 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimiroti na oto 're nomro wē mono wa, ūra ré norī hā.

6 'Ritéi'wa norí ma zama, te za duré 're ū'aroti pese mo, sina 're siptete za'ra mono sina, 're nomro wē mono da. **7** A hā aihâimana wē na, te za dama āma 're asanho mo, asirâ zarina si 're danomro wē mono da. Dama 're rowahutu mono wamhâ, aimreme tō sena na si, te za dama 're ū'rowahutu mo. **8** ū'wasu'u uwaibaba si, te za dama 're ū'rowahutu mo, da te aima 're nharî za'ra mono tō da, taré da te aima 're nharî za'ra mono wa, timreme niwî wawé ū'wa norí hā 're siséb za'ra mono da.

9 ū'wada'uri zarina si, pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norí ma zama, te za 're ū'aroti mo, tinhib'apito mreme hā te te 're wapari pese za'ra mono da, ūsimirohmuri na te te 're wêsämri za'ra mono da, ūsib'apito hā. Romhuri'wa norí hā timreme na te te tâma 're wa'râmi za'ra mono ū di za, tinhib'apito ma hā. **10** Duré marî hā tinhib'apito wi te te 're simi'uri za'ra mono ū di za. Te za te te tâma 're romhuri wē za'ra, te te tiwi 're upa za'ra mono ãna. Tawamhâ 'Re ū'haimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're nomro wē mono wa, te za Wa'anho'reptui'wa nhimiroti wē na 're dawata za'ra.

11 'Re ū'haimana u'âsi mono hā ma tō dama siwaihu'u, tinhimizawi pese zém na, uburé te te 're ū'da'anho'reptui mono zéb da hā. **12** Ta hā te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tō wama waihu'u, wa te 're rême pese za'ra mono da, ūsazei'ô'wa norí hâimana zé hā, dawé te, wawaséte zô wa te 're rowsatu tō za'ra mono da, ti'ab ré wasina 're wanhiptete za'ra mono da, 'Re ū'haimana u'âsi mono āma si 're wanomro wē mono da. **13** Åne wa za 're wanomro, Wa'anho'reptui'wa zô wanhimipari sina. Wa za rowé u'âsi 're wahâimana za'ra, wasina 're wanhimipari za'ra mono sina. Row'a za'ëtë ré, apâ wei morî wapsi, wa za watômo na 'madâ'â za'ra ni, danhipai u 're ū'haimana mono hā, Wanhib'apito Zezu Cristu hā. **14** Ta hā ma tō wazada sisô, wazada dâ'â da, 're ūwanomro waséte mono hawi, te te 're wa'anho'reptui mono da, ūsib'a'uwe si 're wahâimana za'ra mono da. E marî da. Sena na 're wanomro mono da oto, duré wawa'a ãna ū'wé na wa te 're dapawaptob za'ra mono da.

15 ū'nhimiroti zarina si, te za 're ū'da'apawapto mo, Wanhib'apito āma 're danomro wē mono da. 'Re danomro waséte mono tō da, te za dawi 're ū'azawi pese mo. Wanhib'apito zadawa para te za aimreme pire na dama 're ū'aroti mo, asimiroti wapu wa, da te dasiwi 're aiwé ū'za'ra mono tō da, dama 're ū'aroti mono na hā.

Ū'sazei'wa norí hā 're ū'haimana wē za'ra mono zé wasu'u

3 **1** Titu, ū'sazei'wa norí hā te za 're ū'apo're pu'u u'âsi mo, dama ū'pire norí nhimiroti si te te 're wapari pese za'ra mono da, roti'wa norí nhimiroti zama. Simi'ë na te za ū'mreme hā te te tâma

āma 're uwaimrami za'ra. **2** Duré te te 're dabâsi wasétē za'ra mono õ di za. Te te duré 're dazada'âbâ za'ra mono õ di za. Simizawi pese na si, te za 're hâimana za'ra. Duré waimri na te za uburé dama 're hâimana za'ra, hâimana wẽ na. **3** Wa norí zama, Cereta nihudu norí ne, wanhimiza'rese ãna, wa aré 're wanomro. Wapo're'õ u'âsi, wa aré 're wahâimana za'ra. Dazadawa nhipese na ma tô da te wama 're rob'râmi za'ra. Uburé marí hã sipu'u pese na, wa tô aré wa te wasima 're wẽ za'ra, īwẽ newa, āma wama 're robze za'ra mono da. Wa tô duré wa te dama 're rob'manharí wasétē za'ra. Danhimarí na da'ruiwapari hã ma tô wama 're hâimana za'ra duré. Wawaséde wa te 're 'manharí za'ra mono 'ru te, ma tô da te 're wa'ruiwapari za'ra aré. Wa norí hã wa tô duré asa wa te 're da'ruiwapari za'ra aré. **4** Tane nherë, wawasétē na 're wanomro mono nherë, tinhoprubzém na ma tô dama 're siwaihu'u, 'Re īhâimana u'âsi mono hã Wanho'reptui'wa hã. Duré uburé te te 're īda'azawi pese mono zém na zama, ma tô dama 're siwaihu'u. **5** 'Re īwanomro wasétē mono hawi, ma tô te te 're wa'anho'reptu. E 're wanomro wẽ mono wa, duré e wa te dama 're rob'manharí wẽ za'ra mono wa, ma tô te te 're wa'anho'reptu. Mare di. Wa'âma 're ipé'ezé mono zarina, ma tô te te 're wa'anho'reptu. Tipé'ezani te te wama 're īanhomri mono na, ma tô wapé'ë 're te te 're wa'apoto té. Wawasétē hawi, ma tô wapé'ë 're, te te 're wa'a'upsõ, āma 're wanomro wẽ mono da oto. **6** Sôpru uptabi wa, ma tô wei wama te te 're anhomri Tipé'ezani hã, Zezu Cristu te te 're īwa'anho'reptui mono zéb zarina. Wẽ uptabi di, īpé'ezani hã. **7** Wawasétê na 're wanomro mono nherë, ma tô te te 're wa'azawi pese, 'Re īhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, ma tô te te 're wa'awéšämri, wawaséde hã te te oto wa'âma 're īab'madâ'â mono õ zéb zarina, rowé īsí'utõrõ' ãma ī'rata 're wasi'ubumroi u'âsi mono da. Taha wa, wa za wasina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, ī'rata 're īwasi'ubumroi u'âsi mono zéb zô hã. **8** Te aima īrowasu'uzé hã tô sena.

Taha wa, te za īsazei'wa norí ma 're īaroti mo, marí wẽ na te te 're dapawaptob u'âsi za'ra mono da. Te aima 're īrowasu'u mono zé hã wẽ uptabi di, dama 're īrowé za'ra mono zéb da hã. **9** Ni'wam norí hã zudezu norí hi'rata norí nhisi wasu'u na, te ãma 're sisada'âbâ za'ra. 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti, zudezu norí ma 're īhâimana za'ra mono na zama, te duré 're sisada'âbâ za'ra. Åne wamhã, dama 're īrowé za'ra mono zé hã, mare di. Taha wa, marí na 're īdasisada'âbâ za'ra mono zé hã, 're wapari mono õ di za. **10** Åté ni'wa hã te za aimawi tinhimirowasu'u na te te 're ro'wa'runtu, īsazei'wa norí wi. Taha zarina, īsazei'wa norí hã sima ãma 're siwanhizari za'ra mono wamhã, te za tâma 're īaroti mo, åne na te te dama 're rowasu'u tô mono da. Taha parimhã te te aiwapari õ

wamhā, te za duré tāma āma īsahu. Taha na duré te te aiwapari õ wamhā, ma'āpē, tiwi 're asi'madâ'â pese mono. Tawamhā īsiré 're aihâimana mono õ di za oto. ¹¹ E marī wa. Tāma roti nherē, te te ī'aiwapari õ na, waihu'u wa. Roti sena hawi sipai wa, te za īwasété na dasiwi waihu'u ni.

Paru hā, Tituhu ma te te īrowaihu'u 'rāsatu zé

¹² Nimahā na, wa za aibâ hā atēme satō, āté Atemasi hā, āté Titicu hā. Taha wa, ma'āpē rosa'rata, we aimorī da, wasisōpētē da, Nicopuri na 'ri nho'ōmo nhisi āma. Taha na wa tō īsima rosa'rata, rowa'u'u wahâ nomro ré, tame īnhamra da. ¹³ Duré aibâ norī hā pawaptob zahuré na, Zena norī hā Aporuhu me. Danhimirob'manharizém na dawasu'u'wa, te 're hâimana, Zena hā. Marī hā aima īhâimana zarina, te za īpawaptob zahuré, marī hā tāma hâimana zahuré õ wa, īnebzéb da hā. ¹⁴ Wa tō īsima wē, wasiré īsazei'wa norī hā marī zô dawi 're ro'wanhi'riti za'ra mono wamhā, te te 're dapawaptob za'ra mono da, taré 're hâimana za'ra mono tō da, dapawaptob āna.

¹⁵ Uburé īsiré 're īsi'ubumroi mono norī hā ma tō timreme na āma asawi za'ra. Wasiré īsazei'wa norī hā wa wamreme na āma sawi za'ra ni, wazawi'wa norī hā.

'Re īhâimana u'āsi mono wi, wa aima za'ra wa'aba, te tiwi 're rowaptérē u'āsi, aihîni te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'āsi āma 're anomro aba mono da.